

Telia Lietuva, AB
Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Mortos g. 14, Vilnius, LT-03219
Siunčiama per www.e.rrt.lt

2020-12-31 Nr. 2020-03851

DĖL DIDMENINĖS AUKŠTOS KOKYBĖS PRIEIGOS FIKSUOTOJE VIETOJE RINKOS TYRIMO

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau - Tarnyba) paskelbė Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos (toliau – Rinka) tyrimo ataskaitos projektą ir su juo susijusius Tarnybos direktoriaus įsakymų projektus. Telia Lietuva, AB (toliau -Telia) susipažinusi su Rinkos tyrimo ataskaitos projektu bei įsakymų „Dėl didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos apibrėžimo“ ir “Dėl ūkio subjekto Telia Lietuva, AB, turinčio didelę įtaką didmeninėje aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkoje” projektais, teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Dėl didmeninės aukštos kokybės rinkos pradinės paslaugos apibrėžimo

Tarnyba ataskaitos 2 skyriuje nustatė keturis Rinkos apibrėžimo etapus:

1. apžvelgiamos vertikalios susijusios mažmeninės paslaugos;
2. apibrėžiama Rinka iki Didmeninės aukštos kokybės prieigos rinkos geografinės aprėpties vertinimo;
3. vertinama Rinkos geografinė aprėptis;
4. apibrėžiama atitinkama Rinka.

Tarnyba 2019 m. lapkričio 18 d. raštu Nr. (43.4) 1B-3568 „Dėl Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimo anketos“ išsiuntė bei Tarnybos interneto svetainėje paskelbė Didmeninės aukštos kokybės prieigos rinkos tyrimo anketą, kurioje 4 punkte apibrėžė kokiomis savybėmis turi pasižymėti aukštos kokybės paslauga:

- *užtikrinta greitaveika, t. y. greitaveika, visiškai atitinkančia duomenų perdavimo paslaugų plane nurodytą greitaveikos parametrą;*
- *simetriška abiem kryptimis duomenų perdavimo sparta;*
- *mažu ir stabiliu paketų vėlinimo laiku;*
- *mažu paketų praradimo parametru;*
- *garantuotu aukštu duomenų perdavimo paslaugų aptarnavimo lygiu (angl. SLA) (aukštas paslaugos pateikiamumas per mėnesį, trumpi reagavimo į gedimą ir gedimų šalinimo terminai).*

Telia, pateikdama duomenis pagal anketoje užduotus klausimus apie mažmenines duomenų perdavimo paslaugas, labai tiksliai įvertino ir įvardino, kurios Telia teikiamos mažmeninės paslaugos gali užtikrinti aukščiau išvardintus parametrus, kurios negali ir kodėl. Galima būtų sutikti, kad kai kurie

mažmeninių paslaugų parametrai, tokie kaip paketų vėlinimas, stabilumas ir praradimas gali būti geresni už interneto paslaugų ir svyruoti tam tikrame režyje „nuo-iki“, tačiau **simetriškas duomenų perdavimas ir užtikrinama garantuota sparta** yra neginčijami ir tiksliausiai aukštos kokybės duomenų perdavimo paslaugą apibrėžiantys parametrai.

Ataskaitos 2.3.3. skyriuje Tarnyba apibrėžia, kad didmeninės aukštos kokybės duomenų perdavimo paslaugos turi pasižymėti patikimumu, nenutrūkstamu veikimu, garantuota duomenų perdavimo sparta, mažu srauto dalinimo koeficientu, visą parą veikiančiu klientų aptarnavimu bei trumpais gedimų šalinimo terminais. Tačiau Tarnyba dėl nesuprantamų priežasčių „pameta“ vieną iš pagrindinių aukštos kokybės paslaugos parametrų - kaip **simetriška abiem kryptimis duomenų perdavimo sparta**. Labai svarbu pažymėti tai, kad **ne visos duomenų perdavimo technologijos** užtikrina simetriškumo savybę. Telia pateikdama duomenis aiškiai aprašė paslaugų technologinius sprendimus bei įvardino, kokios paslaugos užtikrina simetrišką duomenų perdavimą ir garantuotas greitaveikas. Tačiau Tarnyba ne tik kad nevertino Telia anketos duomenų, bet ir vėliau pakartotinai neapklausė rinkos dalyvių, įtraukiant bei papildant anketą Telia nurodytomis paslaugomis, o ruošiant ataskaitą ignoravo pateiktus duomenis ir savarankiškai nusprendė, kad simetriškumas ir garantuota sparta yra ne aukštos kokybės parametrai. Atkreipiame dėmesį, kad Tarnyba ataskaitos 2.1. skyriaus apžvalgoje nurodo, kad mažmeninėmis aukštos kokybės paslaugomis Verslo klientai **naudojasi dedikuotu ryšiu**, kai jiems reikalinga perduoti duomenis tarp atskirų padalinių, nutolusių serverių ir pan. Taigi, Tarnyba apibrėždama mažmenines aukštos kokybės paslaugas nevertino ir šios pačių operatorių išsakytos aukštos kokybės paslaugos savybės. Tarnyba, teigdama, kad visos technologijos užtikrina greitaveiką rėmėsi paslaugų teikimo dokumentuose nurodyta greitaveika. Pvz. jei nurodyta „iki 200 Mbps“, vadinasi tai vertintina kaip negarantuota sparta, jei nurodyta „200 Mbps“, tai jau laikoma garantuota sparta. Tuo tarpu technologijų ekspertų vertinimu spartą lemia naudojama technologija, nuo kurios ir priklauso konkretūs paslaugos parametrai. Šiuo atveju, jei įrašai mažmeninių paslaugų sutartyse klaidina, tai juos reikia taisyti ir tikslinti, tačiau atliekant rinkos tyrimą būtina remtis objektyviais, pagrįstais ir teisingais kriterijais.

Neįvertinus aukštai kokybei reikalingų svarbiausių parametrų kaip simetriškas duomenų perdavimas ir garantuota greitaveika, padaryta esminė klaida apibrėžiant pradinę rinką, kuri veda prie neteisingo tolimesnio rinkos tyrimo nagrinėjimo. 2.3.3 skyriuje Tarnyba įvardija, kad mažmeninės aukštos kokybės paslaugos (skirtosios linijos, L2, L3, VPN) t. y. didmeninė aukštos kokybės prieiga, o mažmeninės aukštos kokybės paslaugos yra vertikaliai susijusios paslaugos.

Tarnyba nagrinėdama mažmeninių aukštos kokybės paslaugų rinkos tendencijas nustatė, kad mažmenines aukštos kokybės paslaugas tiriamojo laikotarpio pabaigoje teikė tik 11 ūkio subjektų. Tačiau atsižvelgiant į viešai Tarnybos internetiniame puslapyje skelbiamą informaciją matome, kad elektroninių ryšių duomenų perdavimo paslaugų teikėjų yra net 90. Taip pat Telia žinodama apie šių operatorių perkamas infrastruktūrinės paslaugas ir jų pagrindu įrengtus nuosavus tinklus bei jais teikiamas duomenų perdavimo paslaugas daro išvadą, kad dalis operatorių arba klaidingai pateikė informaciją, arba Tarnyba neišsamiai išnagrinėjo ir įvertino kitų operatorių teikiamas duomenų perdavimo paslaugas. Šią įžvalgą argumentuojame dar ir pačios Tarnybos teiginiu, kuris pateiktas 2.2. skyriuje „Jei operatorius turi tinkamai išvystytą savo tinklą, Mažmenines aukštos kokybės paslaugas Verslo klientams jis gali teikti tik savo tinklu.“ Taigi manome, kad ataskaitoje nepilnai išnagrinėti visi rinkoje duomenų perdavimo paslaugas teikiantys operatoriai, įskaitant aukštos kokybės, kas galimai lemia klaidingas tolimesnes Rinkos tyrimo išvadas.

Tarnyba Rinkos tyrimo ataskaitos 1 lentelėje pateikė mažmeninių interneto prieigos paslaugų ir mažmeninių aukštos kokybės paslaugų techninių savybių palyginimą. Telia nėra suprantama, kokiais

skaičiavimo principais ir metodais buvo gautos šios reikšmės bei kokios paslaugos buvo priskirtos interneto prieigos, o kokios aukštos kokybės paslaugoms.

Tarnyba atlikdama tyrimą iš esmės nepateikė aukštos kokybės prieigos paslaugų teikimo vertinimo technologiniais aspektais, o ataskaitoje aprašyti didmeninės aukštos kokybės prieigos techninio realizavimo būdai kelia kertinius klausimus apie paslaugas patekusias į pradinės paslaugos apibrėžimą. Ataskaitos 2.3.4. skyriuje Tarnyba teigia, kad „*aukščiau nurodytomis skaitmeninėmis linijomis Mažmeninės aukštos kokybės paslaugos faktiškai buvo teikiamos SDH, xDSL ir Ethernet technologijomis.*“ Telia supratimu xDSL technologija teikiamos mažmeninės paslaugos niekaip negali užtikrinti aukštos kokybės prieigos paslaugoms keliamų reikalavimų, todėl teiginys, kad faktiškai tokios paslaugos buvo ir yra teikiamos yra neteisingas. Visa tai sąlygoja ir neteisingai apskaičiuotas rinkos dalis ir visą tyrimą iš esmės, kadangi analizuojamos netinkamos paslaugos. Telia nuomone prieiga metalinėmis vytos poros linijomis apskritai neturėtų būti įtraukta į paslaugų imtį, kadangi Telia turimas skaitmeninių skirtųjų linijų tinklas skaičiuoja paskutines dienas, jau kuris laikas technologiškai nėra palaikomas ir artimiausiu metu yra planuojama jį išjungti. Todėl naujų prieigų teikimas šiuo tinklu techniškai beveik neįmanomas, o ir poreikis rinkoje tokių paslaugų praktiškai neegzistuojantis.

Dėl aukščiau pateiktų priežasčių Telia nesutinka su Tarnybos vertinimu apibrėžiant Rinką ir prašo atitinkamai pataisyti aukštos kokybės paslaugų rinkos tyrimo ataskaitą, o jei trūksta informacijos ir duomenų pakartotinai apklausti rinkos dalyvius.

Telia siūlo **teisingai (remiantis aukštos kokybės parametrais) atrinkti mažmenines aukštos kokybės paslaugas technologiniu pagrindu ir remiantis teisinga informacija** atlikti Rinkoje teikiamų aukštos kokybės paslaugų analizę.

2. Dėl didmeninės aukštos kokybės rinkoje veiksmingos konkurencijos

Tarnyba nagrinėdama mažmeninių aukštos kokybės rinkos tendencijas apibrėžė, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje tiriamojo laikotarpio pabaigoje (2019 m. II ketv. pabaigoje) iš viso buvo 497 verslo centrai. Įvertinusi, kad didžiąją dalį fizinės infrastruktūros iki šių pastatų (**ne iki galinio kliento**) turi Telia, konstatavo, kad būtent dėl šios priežasties visu tiriamuoju laikotarpiu mažmeninių aukštos kokybės paslaugų teikimo rinkoje nebuvo efektyvios konkurencijos. Manome, kad efektyvios konkurencijos nagrinėjimas tik iš dalinės infrastruktūros (fizinė infrastruktūra iki verslo centro pastato), reikalingos teikti paslaugas, lygmens yra iš esmės klaidingas. Galinis klientas gali gauti aukštos kokybės paslaugas, jei yra infrastruktūra iki pat galinio kliento darbo vietos, o ne iki pastato. Todėl konkurencija turi būti vertinama paslaugos lygmeniu, o ne dalinės infrastruktūros lygmeniu. Turime priminti, kad infrastruktūros reguliavimas yra reguliuojamas Didmeninės vietinės prieigos fiksuotoje vietoje rinkoje, kurioje yra nustatyti įpareigojimai, o Telia yra įpareigota teikti vietinės prieigos paslaugas, įskaitant prieigą prie RKKS.

Atliktame tyrime konkurencija nagrinėjama tik infrastruktūros lygmeniu ir tik įvado turėjimu/neturėjimu į verslo pastatą, nevertinant vidinių pastato tinklų. Tuo tarp problemos dėl kitų infrastruktūros dalių, kaip vidiniai pastatų tinklai, kurios buvo iškeltos ir pateiktos Telia rinkos apklausos anketoje tyrime nėra vertinamos. Tai dar viena dalis, kurioje Tarnyba ignoravo faktines rinkos aplinkybes ir ataskaitoje apsiribojo trumpu paaiškinimu, kad šios problemos paliekamos spręsti individualiai. Iš to galima daryti išvadą, kad faktinė esama problema, kuri ir turi didžiausią įtaką konkurencijai Tarnybos ataskaitoje nei nagrinėjama, nei siūlomi būdai jai spręsti. Be to, Tarnyba nagrinėdama Didmeninės aukštos kokybės prieigos pakeičiamumą paklausos atžvilgiu, pati konstatavo, kad „*skaidulos nuoma ir didmeninė*

aukštos kokybės prieiga negali būti pakeičiamos tarpusavyje pirkėjų požiūriu“, bet konkurencijos priežastimi vis vien įvardina tas pačias skaidulas. Tai, kad konkurencija vertinama tik dalimi paslaugos, t. y. infrastruktūra, patvirtina dar viena išsakyta aplinkybė aiškinant sąnaudų skaičiavimo būdus. Tarnyba teigia, kad BU-LRIC+ modelio kūrimas sukurs didelius kaštus ir stabdys infrastruktūra paremtą konkurenciją. Taigi, jei visais aspektais nagrinėjant yra remtasi siekti veiksmingos konkurencijos infrastruktūroje, tuomet nėra atsakymo, kodėl nagrinėjama tik ta dalis infrastruktūros, kur iš tikrųjų jau yra pakankamai operatorių su savo tinklais iki Verslo centrų arba **yra visos galimybės juos nebrangiai pastatyti**, bet nenagrinėjama ir nesprendžiama esminė infrastruktūros problema – tai vidiniai verslo centrų tinklai, kur daugeliu atvejų absoliučiai nėra jokios konkurencijos galimybės, o pastate esanti atkarpa kainuoja gerokai brangiau nei tinklas per visą miestą. Įvertinant tai, kad veiksmingos konkurencijos klausimas nesprendžiamas iš esmės iki pat kliento, yra neteisinga nustatyti, kad didmeninės aukštos kokybės prieigos suteikimo pabaigos taškas būtų apibrėžiamas kaip įvadas iki pastato (verslo centro). Tarnyba analizuodama 2016 m. rinkų tyrimo problemas Rinkos tyrimo ataskaitos 20 psl. pateikia, kad *“Net keli ūkio subjektai nurodė, jog norėjo Verslo klientams teikti Mažmenines aukštos kokybės paslaugas, pavyzdžiui, Telia teikiamos didmeninės aukštos kokybės prieigos pagrindu, tačiau Telia tokiems ūkio subjektams tam tikrais atvejais atsisakydavo suteikti didmeninę aukštos kokybės prieigą, techninių galimybių tyrime savo neigiamą atsakymą motyvuodama tuo, jog Telia tinklas neprieina iki Verslo kliento arba jo galinės įrangos, nors pats Telia tinklas yra atvestas iki atitinkamo pastato (verslo centro) įvado, kuriame į Telia dėl didmeninės aukštos kokybės prieigos kreipęsis ūkio subjektas pageidavo teikti Mažmenines aukštos kokybės paslaugas.”*. Telia nėra suprantama apie kokias paslaugas ir techninių galimybių tyrimus yra rašoma, kai nei vienas operatorius su Telia nėra pasirašęs skelbiamo išankstinio pasiūlymo ir nėra atliktas nei vienas techninių galimybių tyrimas dėl aukštos kokybės paslaugos suteikimo. Tame pačiame Rinkų tyrimų ataskaitos 20 psl. yra pateikiamas pastebėjimas *“kad į didmeninės aukštos kokybės prieigos teikėją besikreipusiam ūkio subjektui būtų visiškai tinkama ir priimtina didmeninę aukštos kokybės prieigą gauti ir iki įvado į pastatą, o dėl prieigos prie verslo centro vidaus tinklo toks ūkio subjektas jau atskirai kreiptųsi į šio vidaus tinklo valdytoją (verslo centro valdytoją ar kitą operatorių).”* Tokie argumentai parodo, kad Tarnyba vietoj to, kad įvertintų realias problemas, pildo konkuruojančių operatorių nebūtinai pagrįstus pageidavimus. Akivaizdu, kad kitiems operatoriams tinkama ir priimtina, kad Telia už juos atliktų investicijas ir jie nieko neinvestuodami jiems tinkamiausiu būdu galėtų teikti paslaugas galutiniams klientams. Taip pat akivaizdu, kad sumažinta (neapimanti verslo centrų tinklų) rinkos tyrimo apimtis niekaip neišspręs galinių klientų, esančių verslo centruose, poreikių gauti aukštos kokybės paslaugas. Rinkos tyrime identifikuojama ir kita problema tai - didmeninės aukštos kokybės prieigos suteikimo pradžios taškų vietos, o siekiant spręsti šią problemą, didmeninės aukštos kokybės prieigos suteikimo pradžios tašką būtų tikslinga perkelti taip, kad jis sutaptų su tašku, kuriame daugiau operatorių sujungia savo tinklus su esamu arba potencialiu didmeninės aukštos kokybės prieigos teikėju. Visų pirma pažymėtina, kad tarp taškų, kuriuose Telia gali suteikti aukštos kokybės prieigą jau yra ir ataskaitoje pateikiami 3 taškai (Vytenio g. 55, Vilnius, Savanorių pr. 363, Kaunas, Danės g. 6, Klaipėda). Operatoriai ir iki šiol galėjo pasinaudoti šiuose taškuose turimais sujungimais ir anot Tarnybos sumažinti paslaugos gavimo sąnaudas ir pirkti tuose taškuose komutuojamas aukštos kokybės prieigas. Telia nėra suprantama, kuo vadovaujantis teigiama, kad tai leis operatoriams sumažinti sąnaudas kai niekas net nėra pasinaudojęs jau esančiomis galimybėmis. Telia prašo Tarnybos papildyti Rinkos tyrimo ataskaitą pateikiant konkrečius skaičiavimus, kurie parodytų tokių sąnaudų mažėjimą. Atkreipiame Tarnybos

dėmesį, kad skaičiavimai turėtų įrodyti, kad būtent nurodytuose 3 taškuose būtų gautas didžiausias sąnaudų mažėjimas, o ne apskritai dabar esančius prieigos taškus agreguojant į bet kokius kitus 3.

Tarnyba veiksmingos konkurencijos nagrinėjimui panaudojo antrą kriterijų – pajamas, gautas iš visų mažmeninių duomenų perdavimo paslaugų. Tam, kad teisingai išnagrinėti konkurencijos klausimą, būtina nagrinėti visų operatorių teikiamas atitinkamas **aukštos kokybės paslaugas**, o ne visas duomenų perdavimo paslaugas apskritai. Kaip jau pateikėme aukščiau, Tarnyba klaidingai ataskaitoje apibrėžė aukštos kokybės paslaugos parametrus, todėl ir pateiktas konkurencijos nagrinėjimo aspektas per gautas pajamas iš visų duomenų perdavimo paslaugų yra klaidingas, nes **pajamos suskaičiuotos ir iš neaukštos kokybės paslaugų.**

Veiksminga konkurencija turėtų būti nagrinėjama **tik per aukštos kokybės paslaugų galutiniams klientams** suteikimo potencialą. Neišsprendus aukščiau pateiktų pastabų ir tinkamai neišnagrinėjus situacijos rinkoje, manytina, kad situacija Rinkoje nesikeis. Tuomet kyla pagrįstas klausimas – o gal problemų apskritai ir nėra, kurias reiktų spręsti reguliavimo pagalba, nes Rinkos tyrimo ataskaitoje į šį klausimą neatsakyta iš esmės.

Telia siūlo naujai išanalizuoti konkurencijos veiksmingumą įvertinant aukščiau pateiktas pastabas ir atitinkamai pataisyti ataskaitą.

3. Dėl rinkos dalies skaičiavimo ir didelę įtaką rinkoje turinčio ūkio subjekto nustatymo

Tarnyba, siekdama išsiaiškinti dominuojantį operatorių, kuris gali teikti didmeninę aukštos kokybės paslaugą, pasirinko du kriterijus:

- potencialas suteikti didmeninę aukštos kokybės prieigą t. y. pagal linijų, atvestų iki Lietuvos Respublikoje esančių verslo centrų, skaičių;
- operatorių užimamas mažmeninių aukštos kokybės paslaugų teikimo rinkos dalis, kuri apskaičiuojama pagal pajamas.

Kaip jau išdėstėme aukščiau, nei dalinis (iki verslo centro pastato) infrastruktūros potencialas, nei pagal visas mažmeninių duomenų perdavimo paslaugų (nes ne visos turi aukštos kokybės parametrus) pajamas apskaičiuota rinkos dalis nėra teisingi kriterijai. Padarytos klaidos pirminiuose apibrėžimuose veda į neteisingą tyrimą ir jo rezultatus. Maža to, jei jau norima remtis mažmeninių paslaugų rinkos dalimi pagal pajamas, kurios suskaičiuotos iš pajungimų iki pat galinių klientų, būtina šias pajamas perskaičiuoti, įvertinant vidaus tinklų patiriamas išlaidas, kurias paslaugas teikiantis operatorius sumoka verslo centrų vidaus tinklų savininkams arba jų administratoriams. Tikroji operatorių pajamų dalis tiek iš verslo centruose teikiamų mažmeninių duomenų perdavimo paslaugų, tiek iš aukštos kokybės duomenų perdavimo paslaugų faktiškai yra kitokia nei nurodoma ataskaitoje.

Telia siūlo pakartotinai įvertinti pateiktus argumentus dėl rinkos dalies skaičiavimo, atitinkamai apklausti operatorius ir pataisyti ataskaitą.

4. Dėl vertikalčiai susijusių paslaugų

Tarnyba nagrinėja Ryšių kabelių kanalų sistemos (toliau – RKKS) paslaugą kaip vertikalčiai susijusių paslaugą prie aukštos kokybės paslaugos ir teigia, kad Telia valdoma Lietuvos Respublikoje išvystyta RKKS suteikia Telia konkurencinį pranašumą atitinkamoje rinkoje prieš esamus arba potencialius didmeninės aukštos kokybės prieigos teikėjus, nevaldančius tokios apimties RKKS. Tačiau Tarnyba

ataskaitoje nevertina ir nenurodo, kad RKKS paslaugai Tarnyba Didmeninės vietinės prieigos fiksuotoje vietoje rinkoje yra nustačiusi įpareigojimus, kurių pagrindu Telia viešai skelbia RKKS paslaugos viešą pasiūlymą, šios prieigos prie RKKS kainos yra reguliuojamos ir vienos žemiausių Europoje, todėl Lietuvos teritorijoje veikiantys operatoriai (daugiau nei 50 operatorių) efektyviai naudojami RKKS paslauga (šiuo metu išnuomota beveik 9000 km), turi pasistatę ir toliau minimaliomis investicijomis plėtoja nuosavus tinklus.

Todėl prašome argumentuotais skaičiavimais pagrįsti Tarnybos išsakytą išvadą, kad Telia valdoma RKKS iki 497 verslo centrų suteikia Telia konkurencinį pranašumą Rinkoje. Priešingu atveju Telia prašo koreguoti aukštos kokybės paslaugos rinkos tyrimo ataskaitą.

5. Dėl Kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimo

Tarnyba, keisdama kainų kontrolės įpareigojimą remiasi Sąnaudų apskaitos taisyklių (toliau – SAT) I–V skyriuose numatytais reikalavimais: nustatyti kainas atsižvelgiant į informaciją apie technologiniu aspektu bei sąnaudų struktūros požiūriu panašių, faktiškai teiktų paslaugų sąnaudas, apskaičiuotas pagal SAT. Visas rinkos tyrimas paremtas mažmeninėmis duomenų perdavimo paslaugomis, kurios pasak Tarnybos yra visiškai atspindys ir pagrindas didmeninės aukštos kokybės prieigos paslaugai. Tačiau nustatant įpareigojimus kažkodėl pasirenkama jau kita, net technologinio pakeičiamumo neturinti paslauga – didmeninė centrinė prieiga (toliau – DPP). Telia nesuprantami šie Tarnybos ataskaitoje nurodomi prieštaravimai.

Manome, kad technologiniu aspektu panašiausia yra mažmeninė aukštos kokybės paslauga. Siūlome iš ataskaitos išbraukti konkrečias paslaugas, nes SAT taisyklėse aiškiai pasakyta kokia paslauga turi būti pasirinkta, o didmenines paslaugas teikiantis operatorius geriausiai išmano paslaugų technologinius išpildymus, jų panašumus ir skirtumus. Operatorius, sukūręs didmeninę aukštos kokybės paslaugą, galės atrinkti panašiausią mažmeninę aukštos kokybės paslaugą ir pateikdamas Tarnybai kainų pagrindimą sąnaudomis, pateiks ir paslaugų sulyginimą. Toks parinkimas yra svarbus iki tol, kol aukštos kokybės paslauga taptų perkama.

Tarnyba nustato sąnaudas skaičiuoti FDC metodu Sąnaudų apskaitos taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Tačiau tuo pat metu jau iš anksto pasakoma kokio dydžio aukštos kokybės sąnaudos turi būti, t.y. jos turi būti lygios arba nedidesnės nei DPP sąnaudos. Tai niekaip nesuprantamas ir nepaaiškinamas sąnaudų skaičiavimo įpareigojimas. Jau vien tai, kad aukšta kokybė turi palaikyti aukštesnius parametrus, akivaizdu, kad šiai paslaugai reikalinga aukštesnio lygio technologinė įranga, didesnieji žmogiškieji resursai ir t.t., kas sąlygoja aukštesnes sąnaudas. Telia, turėdama neigiamos patirties nustatant DPP kainas (dalis kainų spaudimo skaičiavimo prielaidų yra nesuderintos iki šiol dėl neaiškių ir skirtingai suprantamų formuluočių DPP rinkos tyrimo ataskaitoje ir įsakymuose), siūlo keisti aukštos kokybės sąnaudų skaičiavimo metodą į BU-LRIC+. Šio metodo atmetimo pagrindinė ir didžiausia priežastis pasak Tarnybos yra tai, kad BU-LRIC+ modelio sukūrimui reikalingos finansinės ir žmogiškojo kapitalo išlaidos. Tam, kad sąnaudų suskaičiavimas būtų skaidrus, Telia galėtų pasamdyti ir iš dalies arba pilnai apmokėti už išorinių konsultantų sukurtą BU-LRIC+ modelį. Priešingu atveju ataskaitoje būtina pakeisti kainų nustatymo aprašymo dalį išimant privalomą aukštos kokybės paslaugų sąnaudų sulyginimą su DPP.

Telia vertinimu, Tarnybos atliktas Rinkos tyrimas yra neišsamus ir neteisingas, todėl siūlome pakartotinai atlikti Rinkos analizę, atnaujinti Rinkos tyrimo ataskaitą pateikiant išsamią informaciją

apie į Rinką patenkančias paslaugas ir šių paslaugų kokybinius parametrus, kuo vadovaujantis rinkos dalyviai, įskaitant Telia, galėtų įsitikinti rinkos tyrimo teisingumu.

Pagarbiai

Verslo klientų padalinio vadovas

Daniel Karpovič

V. Gobiėnė +370 (5) 236 7171, el. p. vida.gobiene@telia.lt

R. Brukštus, +370 (5) 236 8585, el. p. rolandas.brukstus@telia.lt